

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 50/21
Λουξεμβούργο, 25 Μαρτίου 2021

Αποφάσεις στις υποθέσεις C-152/19 P και C-165/19 P
Deutsche Telekom AG κατά Επιτροπής και Slovak Telekom a.s. κατά
Επιτροπής

Το Δικαστήριο απορρίπτει τις αιτήσεις αναιρέσεως που άσκησαν οι Slovak Telekom και Deutsche Telekom κατά των αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με αντίθετες προς τον ανταγωνισμό πρακτικές στη σλοβακική αγορά τηλεπικοινωνιών

Κατά συνέπεια παραμένουν αμετάβλητα το πρόστιμο των 38 061 963 ευρώ που επιβλήθηκε στις δύο αυτές εταιρίες και το πρόστιμο των 19 030 981 ευρώ που επιβλήθηκε μόνο στη Deutsche Telekom

Η Slovak Telekom a.s. (στο εξής: ST) παρέχει, ως κατεστημένος φορέας τηλεπικοινωνιών στη Σλοβακία, ευρυζωνικές υπηρεσίες στα σταθερές τηλεφωνίας δίκτυά της από χαλκό και οπτική ίνα. Τα δίκτυα της ST περιλαμβάνουν επίσης τον «τοπικό βρόχο», ήτοι τις φυσικές γραμμές που συνδέουν την τηλεφωνική υποδοχή του συνδρομητή με τον κύριο καταναμητή του δικτύου σταθερής τηλεφωνίας.

Κατόπιν αναλύσεως της εγχώριας αγοράς, η σλοβακική ρυθμιστική αρχή στον τομέα των τηλεπικοινωνιών εξέδωσε, στις 8 Μαρτίου 2005, απόφαση με την οποία όριζε την ST ως φορέα κατέχοντα σημαντική ισχύ στην αγορά χονδρικής για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο. Κατά συνέπεια, η ST υποχρεώθηκε, δυνάμει του κανονιστικού πλαισίου της Ένωσης¹, να χορηγήσει στους εναλλακτικούς φορείς εκμετάλλευσης πρόσβαση στον τοπικό βρόχο του οποίου ήταν ιδιοκτήτρια, ώστε να μπορούν, κατά τον τρόπο αυτό, οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά να κάνουν χρήση της εν λόγω υποδομής προκειμένου να παράσχουν τις υπηρεσίες τους στους τελικούς χρήστες.

Στις 15 Οκτωβρίου 2014 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση με την οποία επέβαλε κυρώσεις στην ST, καθώς και στη μητρική της εταιρία, τη Deutsche Telekom AG (στο εξής: DT), για κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης στη σλοβακική αγορά ευρυζωνικών υπηρεσιών διαδικτύου, καθόσον η ST περιόρισε την πρόσβαση των εναλλακτικών φορέων εκμετάλλευσης στον τοπικό βρόχο της μεταξύ των ετών 2005 και 2010 (στο εξής: επίδικη απόφαση). Η Επιτροπή προσήψε ειδικότερα στην ST και στην DT παράβαση του άρθρου 102 ΣΛΕΕ, λόγω του καθορισμού αθέμιτων όρων και προϋποθέσεων στην προσφορά αναφοράς σχετικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο της, καθώς και εφαρμογή αθέμιτης τιμολογιακής πολιτικής η οποία δεν επέτρεπε σε έναν εξίσου αποτελεσματικό φορέα εκμετάλλευσης να παρέχει τις ίδιες υπηρεσίες λιανικής με εκείνες τις οποίες προσέφερε η ST χωρίς αυτός να υποστεί ζημία. Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή επέβαλε στις ST και DT πρόστιμο ύψους 38 838 000 ευρώ και στη DT πρόστιμο ύψους 31 070 000.

Με τις αποφάσεις της 13ης Δεκεμβρίου 2018 Deutsche Telekom κατά Επιτροπής και Slovak Telekom κατά Επιτροπής², το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε εν μέρει την επίδικη απόφαση καθορίζοντας το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε στις ST και DT σε 38 061 963 ευρώ και το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε μόνο στη DT σε 19 030 981 ευρώ.

¹ Πρόκειται, μεταξύ άλλων, για τον κανονισμό (ΕΚ) 2887/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΕΕ 2000, L 336, σ. 4) και την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία πλαίσιο) (ΕΕ 2002, L 108, σ. 33).

² Αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Deutsche Telekom κατά Επιτροπής, [T-827/14](#), και Slovak Telekom κατά Επιτροπής [T-851/14](#), βλ. επίσης ανακοινωθέν Τύπου αριθ. [196/18](#).

Το Δικαστήριο απορρίπτει τις αιτήσεις αναιρέσεως της ST και της DT και διασαφηνίζει, στο πλαίσιο αυτό, το περιεχόμενο και το εύρος της αποφάσεως Bronner³ σε σχέση με τον χαρακτηρισμό ως καταχρηστικής, κατά την έννοια του άρθρου 102 ΣΛΕΕ, της άρνησης μιας κατέχουσας δεσπόζουσα θέση επιχείρησης να παράσχει πρόσβαση στις υποδομές της. Στην απόφαση Bronner, το Δικαστήριο καθόρισε υψηλότερα το όριο για τον χαρακτηρισμό ως καταχρηστικής μιας πρακτικής που συνίσταται σε άρνηση της κατέχουσας δεσπόζουσα θέση επιχείρησης να θέσει μια υποδομή που της ανήκει στη διάθεση ανταγωνιστριών επιχειρήσεων.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Το Δικαστήριο τονίζει, κατ' αρχάς, ότι κάθε επιχείρηση, ακόμη και αν κατέχει δεσπόζουσα θέση, εξακολουθεί, κατ' αρχήν, να είναι ελεύθερη να αρνηθεί τη σύναψη σύμβασης και να εκμεταλλεύεται την υποδομή που έχει αναπτύξει για τις δικές της ανάγκες. Επομένως, όταν μια κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιχείρηση αρνείται να συνάψει σύμβαση, η επιβολή στην επιχείρηση αυτή της υποχρέωσης να συνάψει σύμβαση με ανταγωνίστρια επιχείρηση, προκειμένου να παράσχει σε αυτήν πρόσβαση στην υποδομή της, θίγει ιδιαιτέρως την ελευθερία σύναψης συμβάσεων και το δικαίωμα ιδιοκτησίας της κατέχουσας δεσπόζουσα θέση επιχείρησης. Συνεπώς, όταν μια κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιχείρηση αρνείται να παράσχει πρόσβαση στην υποδομή της, η απόφαση με την οποία επιβάλλεται στην επιχείρηση αυτή η υποχρέωση να παράσχει πρόσβαση στους ανταγωνιστές της μπορεί να δικαιολογηθεί, από απόψεως πολιτικής του ανταγωνισμού, μόνον στην περίπτωση που η κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιχείρηση ασκεί πράγματι ασφυκτικό έλεγχο στην οικεία αγορά.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει, εν συνεχεία, ότι η εφαρμογή των προϋποθέσεων που διατύπωσε στην απόφαση Bronner, ιδίως δε η τρίτη εξ αυτών, παρέχει τη δυνατότητα να προσδιοριστεί αν μια κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιχείρηση ασκεί πράγματι ασφυκτικό έλεγχο στην οικεία αγορά χάρη στην εν λόγω υποδομή της. Κατά την απόφαση εκείνη, μια κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιχείρηση μπορεί να εξαναγκαστεί να παράσχει πρόσβαση σε υποδομή την οποία έχει αναπτύξει για τις ανάγκες της δικής της δραστηριότητας μόνον όταν, πρώτον, η άρνηση παροχής της εν λόγω πρόσβασης είναι τέτοιας φύσεως ώστε να αποκλείει κάθε ανταγωνισμό από την ανταγωνίστρια επιχείρηση που αιτείται την πρόσβαση, δεύτερον, η άρνηση αυτή δεν δικαιολογείται αντικειμενικώς και, τρίτον, η πρόσβαση αυτή είναι αναγκαία για τη δραστηριότητα της ανταγωνίστριας επιχείρησης, ήτοι όταν δεν υφίσταται πραγματικό ή δυνητικό υποκατάστατο της συγκεκριμένης υποδομής.

Αντιθέτως, όταν μια κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιχείρηση παρέχει πρόσβαση στην υποδομή της, αλλά εξαρτά την πρόσβαση αυτή από αθέμιτους όρους, οι προϋποθέσεις που διατύπωσε το Δικαστήριο στην απόφαση Bronner δεν έχουν εφαρμογή. Ειδικότερα, μολονότι τέτοιες συμπεριφορές ενδέχεται να είναι καταχρηστικές καθόσον μπορούν να προκαλέσουν αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα στις οικείες αγορές, δεν μπορούν εντούτοις να εξομοιωθούν με άρνηση της κατέχουσας δεσπόζουσα θέση επιχείρησης να παράσχει πρόσβαση στην υποδομή της, δεδομένου ότι οι αρμόδιες για τον ανταγωνισμό αρχές δεν θα μπορούν να εξαναγκάσουν την επιχείρηση αυτή να παράσχει πρόσβαση στην υποδομή της, αφού η πρόσβαση αυτή έχει ήδη χορηγηθεί. Επομένως, **τα μέτρα που θα επιβληθούν σε ένα τέτοιο πλαίσιο θα θίξουν την ελευθερία σύναψης συμβάσεων της κατέχουσας δεσπόζουσα θέση επιχείρησης και το δικαίωμα ιδιοκτησίας της σε μικρότερο βαθμό** απ' ό,τι εάν η επιχείρηση αυτή εξαναγκαζόταν να παράσχει πρόσβαση στην υποδομή της όταν η υποδομή αυτή χρησιμοποιούνταν αποκλειστικά για τις ανάγκες της δικής της δραστηριότητας.

Λαμβανομένου υπόψη του κανονιστικού πλαισίου της Ένωσης, το οποίο υποχρεώνει την ST να παράσχει στις ανταγωνίστριες επιχειρήσεις πρόσβαση στον τοπικό βρόχο της, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο σλοβακικός τηλεπικοινωνιακός φορέας εκμετάλλευσης δεν μπορούσε να αρνηθεί και πράγματι δεν αρνήθηκε να παράσχει τέτοια πρόσβαση. Αντιθέτως, η ST προέβη στον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων τις οποίες αφορά η επίδικη απόφαση στηριζόμενη στην αυτονομία λήψεως αποφάσεων την οποία διατηρούσε ως προς τις επιμέρους ρυθμίσεις της

³ Απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Νοεμβρίου 1998, Bronner, [C-7/97](#), βλ. επίσης ανακοινωθέν Τύπου αριθ. [72/98](#) στα γαλλικά.

πρόσβασης αυτής. Επομένως, δεδομένου ότι οι εν λόγω όροι και προϋποθέσεις δεν συνιστούν άρνηση παροχής πρόσβασης αντίστοιχης με εκείνη την οποία αφορούσε η απόφαση Bronner, **οι προϋποθέσεις τις οποίες έθεσε το Δικαστήριο σε εκείνη την υπόθεση δεν έχουν εφαρμογή εν προκειμένω.** Επομένως, αντιθέτως προς τα επιχειρήματα που προέβαλαν η ST και η DT, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να αποδείξει τον αναγκαίο χαρακτήρα της πρόσβασης στον τοπικό βρόχο της ST για την είσοδο ανταγωνιστών φορέων εκμετάλλευσης στην αγορά, προκειμένου να μπορεί να χαρακτηρίσει ως κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης τους επίμαχους όρους και τις επίμαχες προϋποθέσεις παροχής πρόσβασης.

Δεδομένου ότι απορρίφθηκαν και οι λοιποί λόγοι αναιρέσεως που προέβαλαν η ST και η DT, οι οποίοι αφορούσαν μεταξύ άλλων την εκτίμηση της τιμολογιακής πολιτικής της ST, η οποία οδήγησε σε συμπίεση των περιθωρίων κέρδους, και τον καταλογισμό της παράβασης στην DT ως μητρική εταιρία, **το Δικαστήριο απέρριψε τις αιτήσεις αναιρέσεως στο σύνολό τους.**

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ: Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναιρέσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν είναι παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το πλήρες κείμενο των αποφάσεων ([C-152/19 P](#) και [C-165/19 P](#)) είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582